

Prof. univ. dr. Daniel-Mihail ȘANDRU, coordonator, Centrul de Studii de Drept European al Institutului de Cercetări Juridice "Acad. Andrei Rădulescu" al Academiei Române, București

Elemente esențiale ale noilor Reguli de procedură ale Curții de Arbitraj Comercial Internațional de pe lângă Camera de Comerț și Industrie a României.

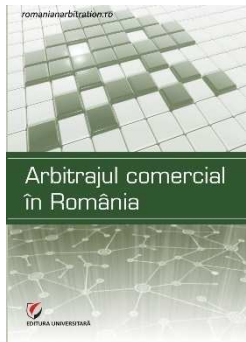
Elemente esențiale ale noilor Reguli de procedură ale Curții de Arbitraj Comercial
Internațional de pe lângă Camera de Comerț și Industrie a României

Prof. univ. dr. Daniel-Mihail Șandru

Conferința Europeană a Serviciilor Financiare
European Conference on Financial Services - ECFS 2018

15 - 16 martie 2018

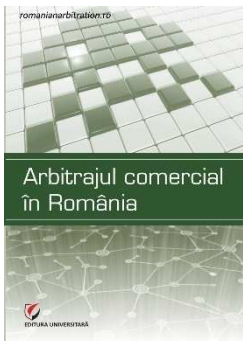
Brașov

Rezumat / Abstract

Curtea de Arbitraj Comercial Internațional de pe lângă Camera de Comerț și Industrie a României aplică noi Reguli de procedură de la 1 ianuarie 2018. Spre deosebire de vechile reguli sau modificări, de data aceasta scopul declarat este coordonarea arbitrajului de la București cu modificările recente de la nivel internațional și prin introducerea unor instituții noi pentru.

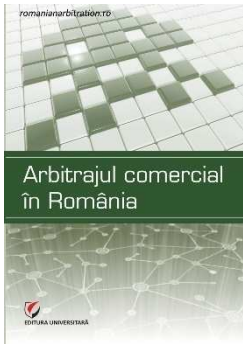
The Court of International Commercial Arbitration attached to the Chamber of Commerce and Industry of Romania applies new Rules of Procedure on 1 January 2018. Unlike the old rules or amendments, the stated purpose is to comply the Bucharest arbitration with the recent amendments made on an international level concerning the introduction of new institutions.

Reguli de procedură arbitrală

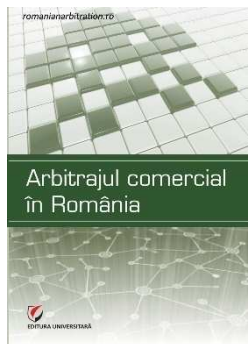
Reguli de procedură arbitrală ale Curții de Arbitraj Comercial Internațional de pe lângă Camera de Comerț și Industrie a României adoptate de Colegiul Curții de Arbitraj Comercial Internațional în vigoare la data de 1 ianuarie 2018

<http://arbitration.ccir.ro/wp-content/uploads/2018/01/Reguli-de-procedura-arbitrala-ale-Curtii-de-Arbitraj.pdf>

Introducere

- Sursa noilor reglementări
- Context internațional
- Context intern

Structura (I): Capitoare

Regulile de procedură arbitrală sunt structurate în cinci capitoare:

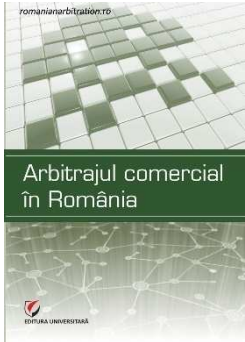
Capitolul I Dispoziții preliminare (art. 1-9)

Capitolul II Începerea procedurii arbitrale (art. 10-17)

Capitolul III Constituirea tribunalului arbitral (art. 18-25)

Capitolul IV Procedura în fața tribunalului arbitral (art. 26-51)

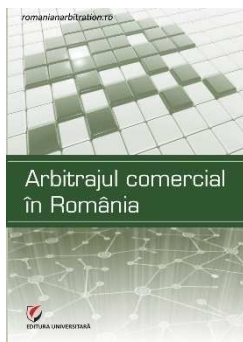
Capitolul V Dispoziții finale (art. 52-54.)

Structura (II): Anexe

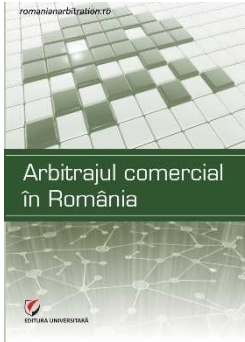
Ultimul articol (art. 54) conține de fapt 5 anexe (parte integrantă a Regulilor), anexe care se referă la:

- Clauza compromisorie standard și forma de compromis standard;
- Arbitrul de urgență;
- Declarația de acceptare, independență, imparțialitate și disponibilitate;
- Metode de eficientizare a procedurii arbitrale (bifurcarea procedurii);
- Reguli speciale pentru procedura arbitrală simplificată.

Intrarea în vigoare

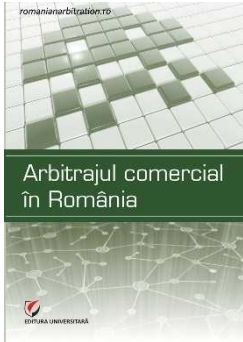
Regulile au intrat în vigoare la 1 ianuarie 2018, pentru acțiunile introduse după această dată. Părțile pot modifica procedura de drept comun în procedură arbitrală simplificată, chiar dacă litigiul a fost înregistrat anterior datei intrării în vigoare

Principiul autonomiei de voință (I)

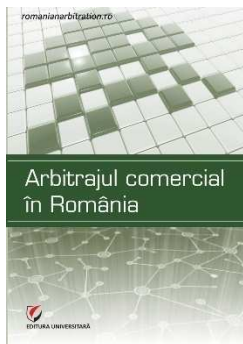

În orice stare a litigiului, tribunalul arbitral va încerca soluționarea acestuia pe baza înțelegerii părților (art. 26 alin. 2).

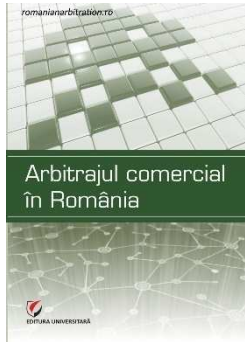
Principiul autonomiei de voință (II)

În lipsa unui acord al părților sau dacă prezentele Reguli nu dispun altfel, tribunalul arbitral va putea organiza desfășurarea arbitrajului în orice modalitate pe care o consideră potrivită. În toate chestiunile care nu sunt expres prevăzute de prezentele Reguli, tribunalul arbitral va acționa în spiritul acestora. Acolo unde nu există norme stabilite de părți, de prezentele Reguli sau, în lipsă, de tribunalul arbitral ori acestea sunt neîndestulătoare, se vor aplica dispozițiile corespunzătoare din Codul de procedură civilă. (art. 26 alin. 6)

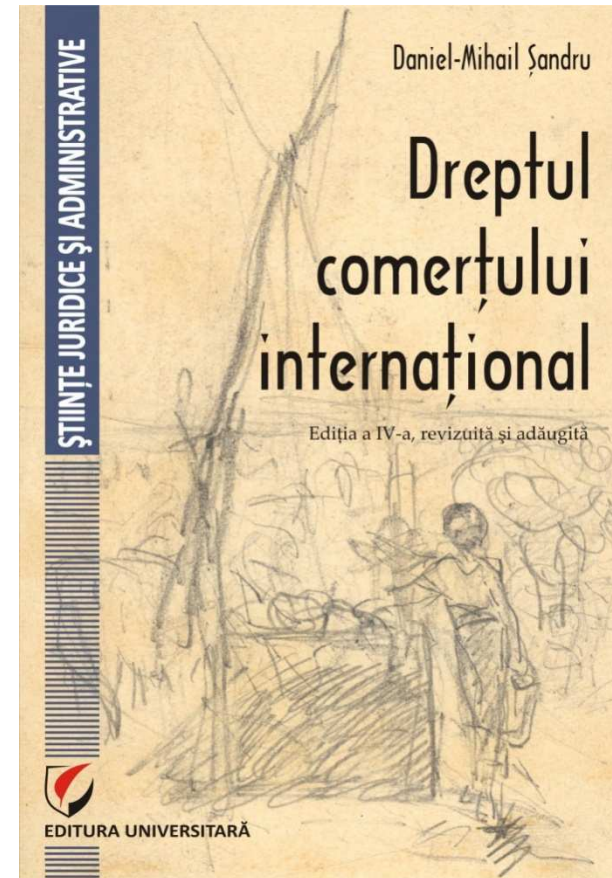
Principiul autonomiei de voință (III)

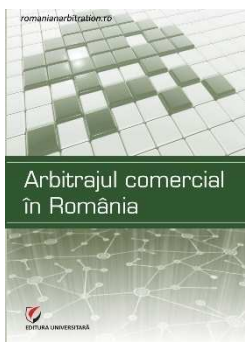
După primul termen de arbitrare, niciuna dintre părți nu va putea modifica sau formula noi pretenții, excepții sau cereri, decât cu aprobarea prealabilă a tribunalului arbitral, care va putea fi dată după luarea în considerare a naturii noilor pretenții, excepții sau cereri, stadiul procedurii arbitrale, prejudiciile aduse celeilalte părți prin întârzierea procedurilor, precum și alte circumstanțe relevante. (art. 33)

Începerea procedurii arbitrale

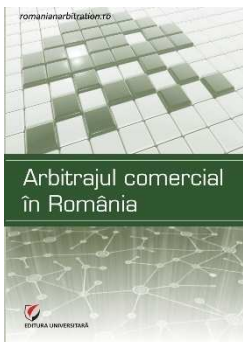
În cadrul începerii procedurii arbitrale, reclamantul formulează cererea de arbitrare, iar pârâtul un răspuns, în condițiile art. 14.

Conferința privind administrarea cauzei

Conferința privind administrarea cauzei este o instituție nouă. Spre deosebire de arbitrul de urgență sau de procedura arbitrală simplificată, conferința privind administrarea cauzei este parte a procedurii de drept comun în noile Reguli arbitrale, utilizată în orice acțiune indiferent de materie sau valoare. Scopul acestei etape din procedură este organizarea, programarea și stabilirea regulilor arbitrale aplicabile. De asemenea, se vor stabili regulile în materia probelor precum și etapele de depunere a înscrisurilor procesuale.

Conferința privind administrarea cauzei. Faza scrisă

Faza scrisă a acestei etape are două etape (art. 31 alin. 4):

- a) etapa depunerii cererii de arbitrare și a răspunsului la cererea de arbitrare;
- b) etapa depunerii memoriilor dezvoltătoare ale cererii de arbitrare și respectiv ale răspunsului la cererea de arbitrare.

Tribunalul va putea renunța la etapa memoriilor dezvoltătoare, cu acordul părților (art. 31 alin. 5).

Conferința privind administrarea cauzei. Importanța

Importanța acestei etape este aceea că părțile au obligația ca până la această conferință sau în cadrul ei să informeze tribunalul arbitral, dacă:

- a) au obiecții în legătură cu organizarea arbitrajului sau doresc să renunțe la etapa depunerii memoriilor;
- b) solicită să se judece în echitate;
- c) invocă orice excepții și apărări care fac inutilă, în tot sau în parte, administrarea de probe ori, după caz, cercetarea în fond a cauzei;
- d) au cereri de chemare în garanție sau de introducere în cauză a altor persoane;
- e) optează pentru numirea unui expert independent sau doresc să depună expertize realizate de experți desemnați de fiecare parte.

Memoriul este un document depus atât de pârât cât și de reclamant, la termenul stabilit de tribunalul arbitral (art. 32).

Memoriile

Memoriul, elaborat de reclamant, trebuie să conțină următoarele elemente:

- a) valoarea exactă a pretențiilor și descrierea exactă a măsurilor reparatorii solicitate;
- b) dezvoltarea temeiurilor de fapt și de drept pe care reclamantul își întemeiază cererea de arbitrare; și
- c) orice dovezi pe care reclamantul își întemeiază pretențiile.

La același termen, pârâtul va depune un memoriu care va include:

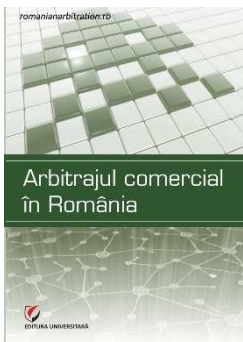
- a) dezvoltarea obiecțiilor în legătură cu existența, validitatea sau eficacitatea convenției arbitrale, cu excepția situației în care aceste chestiuni au fost soluționate anterior;
- b) o declarație în care se arată dacă pârâtul recunoaște ori respinge, în tot sau în parte, pretențiile reclamantului;
- c) dezvoltarea temeiurilor de fapt și de drept pe care se întemeiază apărările sale și
- d) orice dovezi pe care își întemeiază apărările

Arbitrul de urgență

Despre rolul arbitrului am discutat într-un material recent. Arbitrul de urgență se pronunță în privința cererilor privind dispunerea unor măsuri provizorii sau asigurătorii. Aceste cereri trebuie depuse înainte de începerea procedurii de arbitraj sau înainte ca dosarul cauzei să fie înaintat tribunalului arbitral (art. 40 alin. 3). Anexa 2 referitoare la arbitrul de urgență se referă la procedura numirii acestuia (de către Președintele Curții), onorariul convenit acestuia, perioada în care trebuie să pronunțe încheierea, rolul Secretariatului în privința transmiterii cererii către cealaltă parte, locul desfășurării procedurii și efectul obligatoriu al încheierii.

O primă experiență în această privință s-a realizat în luna februarie 2018.

Procedura arbitrală simplificată

Procedura arbitrală simplificată ”se aplică atunci când valoarea litigiului arbitral este mai mică de 50.000 lei sau în cazul în care părțile convin asupra aplicării acestora”.

După primirea răspunsului Secretariatul informează părțile cu privire la tipul de procedură.

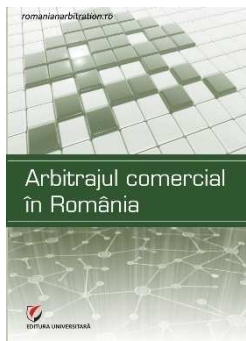
Colegiul Curții are un rol important în schimbarea procedurii respectiv în ceea ce privește trecerea la procedura de drept comun.

Sentința se pronunță în 3 luni de la primul termen de arbitrare.

Acest termen poate fi modificat la cererea motivată a tribunalului arbitral sau din oficiu de către Președintele Curții.

Regulile de procedură arbitrală simplificată sunt adaptate, după cum urmează:

- după constituirea tribunalului arbitral ”niciuna dintre părți nu va putea modifica sau formula noi pretenții decât cu aprobarea prealabilă a tribunalului arbitral”;
- conferința de administrare a cauzei va avea loc în termen de cel mult 15 zile de la data constituirii tribunalului arbitral;
- audierile se pot ține prin videoconferință și comunicarea înscrisurilor de către părți și tribunalul arbitral se efectuează numai prin poștă electronică.

Metode de eficientizare a procedurii arbitrale

Bifurcarea procedurii

Una dintre cele mai importante elemente de incluse în Anexa 4 - *Metode de eficientizare a procedurii arbitrale* este bifurcarea procedurilor.

Bifurcarea procedurilor, atunci când tribunalul arbitral consideră că asemenea măsuri pot rezulta într-o soluționare mai eficientă a litigiului arbitral:

(i) bifurcarea procedurii arbitrale reprezintă divizarea procedurii arbitrale în două sau mai multe etape, pentru soluționarea unor probleme în litigiu care ar putea face inutile administrarea de probe și discuțiile asupra fondului cauzei;

(ii) bifurcarea procedurii arbitrale poate consta, de exemplu, în etapa stabilirii competenței ori etapa stabilirii existenței condițiilor pentru angajarea răspunderii civile a cel puțin uneia dintre părți printr-o încheiere interlocutorie sau sentință, după caz, urmate sau nu de stabilirea întinderii financiare a prejudiciului prin sentința arbitrală.

Alte metode de eficientizare a procedurii arbitrale: hotărâre parțială; utilizarea riguroasă a timpului în privința înscrisurilor; utilizarea mijloacelor de comunicare la distanță; selectarea, dacă este cazul, de experți sau specialiști neutri cu pregătire, experiență profesională și disponibilitate adecvate problemelor aflate în litigiu

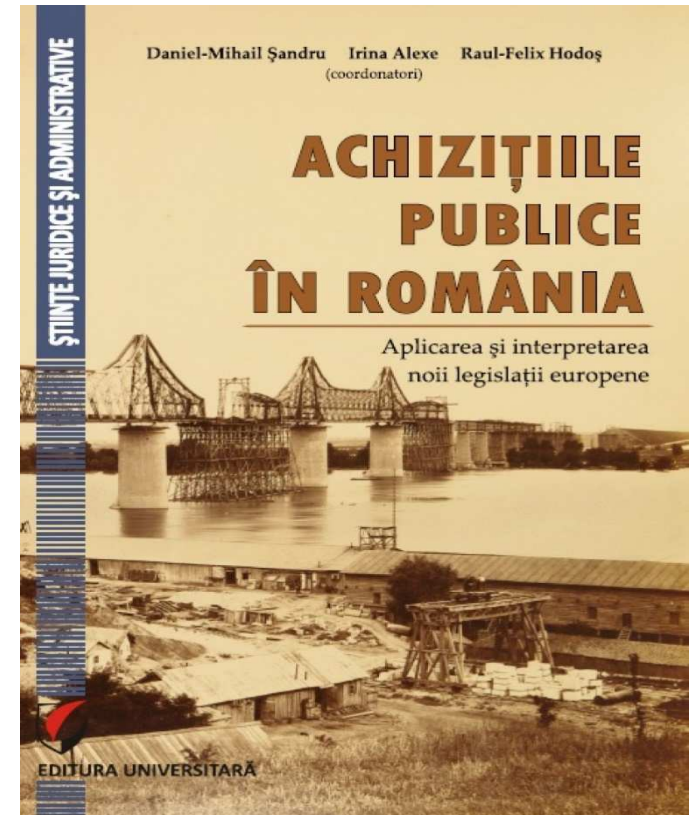
Metode de eficientizare a procedurii arbitrale

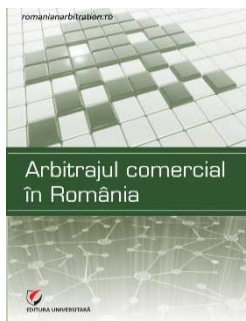
- ❖ bifurcarea procedurilor.
- ❖ hotărâre parțială;
- ❖ utilizarea riguroasă a timpului în privința înscrisurilor;
- ❖ utilizarea mijloacelor de comunicare la distanță;
- ❖ selectarea, dacă este cazul, de experți sau specialiști neutri cu pregătire, experiență profesională și disponibilitate adecvate problemelor aflate în litigiu.

Arbitrajul în achiziții publice. Legea nr. 101/2016

Legea nr. 101/2016 privind remediile și căile de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor sectoriale și a contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii, precum și pentru organizarea și funcționarea Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor reglementează, în anumite limite, posibilitatea de soluționare prin arbitraj în „materie de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor sectoriale și a contractelor de concesiune” (art. 1 alin. 1).

Arbitrajul în achiziții publice. Legea nr. 101/2016

Potrivit art. 53 alin.(1) „procesele și cererile privind acordarea despăgubirilor pentru repararea prejudiciilor cauzate în cadrul procedurii de atribuire, precum și cele privind executarea, anularea, nulitatea, rezoluțiunea, rezilierea sau denunțarea unilaterală a contractelor se soluționează în primă instanță, de urgență și cu precădere, de către secția de contencios administrativ și fiscal a tribunalului în circumscripția căruia se află sediul autorității contractante, prin complete specializate în achiziții publice.”

Art. 57 este sediul materiei, unde se dispune că „părțile pot conveni ca litigiile în legătură cu interpretarea, încheierea, executarea, modificarea și încetarea contractelor să fie soluționate prin arbitraj.”

Curentul Juridic – Juridical Current

2017, Vol. 70, No. 3, pp. 71-85

COMMERCIAL ARBITRATION IN PUBLIC PROCUREMENT:
EXPERIENCES OF THE INTERNATIONAL COMMERCIAL
ARBITRATION COURT ATTACHED TO THE CHAMBER OF
COMMERCE AND INDUSTRY OF ROMANIA

Daniel-Mihail SANDRU*

ABSTRACT. Commercial arbitration regarding disputes in which one of the parties is the state or a public entity has been for a long time the subject of debate. Solving the public procurement contracts through commercial arbitration is a matter of great interest, taking into account the fact that the contracts were concluded in accordance with a procedure prescribed by law. The regulation of public procurement as well as the way to settle disputes follow the transposition of European Union directives in national law. In Romania, public procurement arbitration has had a sinuous legislative path. The article analyzes both the new Arbitration Law on Procurement, which entered into force in 2016, as well as the relevant cases of the International Commercial Arbitration Court attached to the Chamber of Commerce and Industry of Romania.

KEYWORDS: public procurement; commercial arbitration; Romanian public authority; arbitration agreement; advertising; confidentiality; administrative contract.
JEL CODE: K 23, K 4.

1. PRELIMINARIES

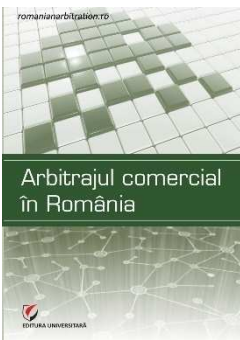
The advantages and disadvantages regarding the arbitration settlement in public procurement contracts

The relationship between arbitration and "public procurement"¹ supposes dealing with the protection of certain values: confidentiality (commercial arbitration) and transparency

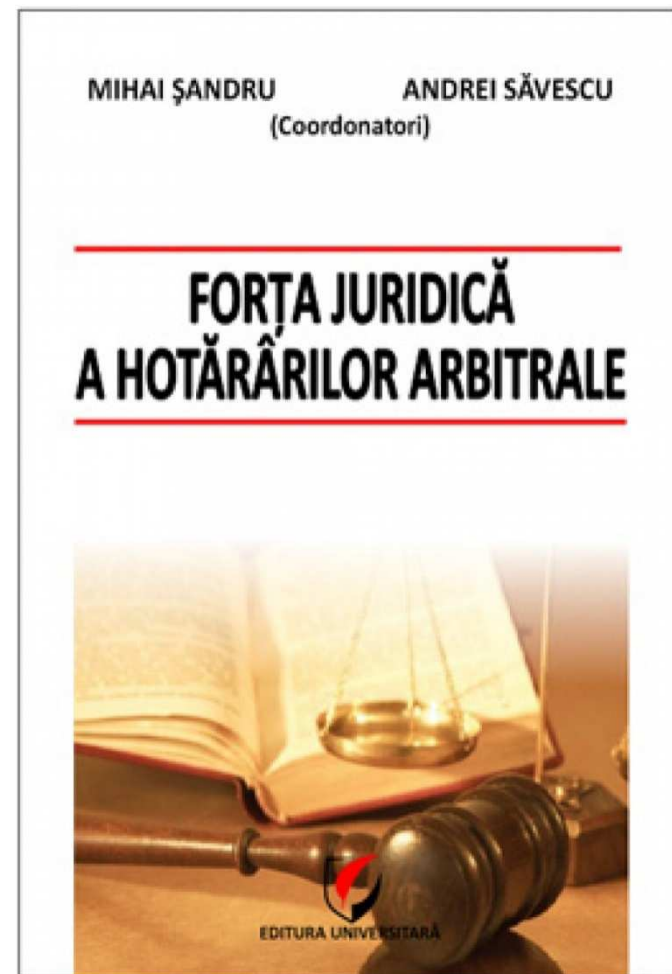
* Ph.D., the Coordinator of the European Law Studies Center within the "Acad. Andrei Bădulescu" Legal Research Institute of the Romanian Academy; Senior Researcher; Ph.D. University Professor at "Dimitrie Cantemir" Christian University; editor at romanianarbitration.ro.

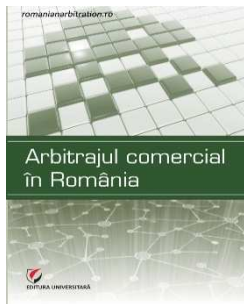
This paper was drafted for the National Public Procurement Conference "One year after the new legislation on public procurement entered into force", 26th of April, 2017. The conference was organized by "Petru Poni" University of Târgu Mureș in partnership with C.E.I.S. (CSDE) - the Center for European Law Studies of the "Acad. Andrei Bădulescu" Legal Research Institute within the Romanian Academy, RSPFA (ROCCAPP) - Romanian Society for Public and Private Affairs Research and APE (AENA) - Association of Procurement Experts. Incentive sites, legislation and case law are consulted / updated on 20 August 2017. This article will appear in the Romanian version in the volume Daniel-Mihail Sandru, Inna Alexe, Raul-Felix Hodou (coord), (2017), Public Procurement in Romania. Application and interpretation of the new European legislation, Ed. Universitatii.

Arbitrajul în achiziții publice. HG 1/2018

Clauza compromisorie este obligatorie în favoarea Curții de Arbitraj Comercial Internațional de pe lângă CCIR în contractele de achiziție publică sau sectorială de lucrări care au ca obiect exclusiv execuția de lucrări și care sunt aferente obiectivelor de investiții finanțate din fonduri publice, inclusiv fonduri nerambursabile și/sau rambursabile, a căror valoare totală estimată, conform prevederilor legale, este egală sau mai mare decât pragul valoric prevăzut de art. 7 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice.

Bibliografie

- Daniel Mihail Șandru, Commercial Arbitration in Public Procurement. Experiences of the International Commercial Arbitration Court Attached to the Chamber of Commerce and Industry of Romania (September 12, 2017). Curentul juridic [The Juridical Current Journal], no. 3/2017, pp. 71-85. Available at SSRN: <https://ssrn.com/abstract=3051556> http://revcurentjur.ro/old/arhiva/attachments_201703/reciurid173_5f.pdf
- **Daniel-Mihail Șandru**, *Commercial Arbitration in Public Procurement. Experiences of the International Commercial Arbitration Court Attached to the Chamber of Commerce and Industry of Romania*, în Curentul juridic [The Juridical Current Journal], no. 3/2017, pp. 71-85. Disponibil integral pe SSRN: <https://ssrn.com/abstract=3051556>
- **Daniel-Mihail Șandru**, *Interpretarea și aplicarea dreptului Uniunii Europene de către Curtea de Arbitraj Comercial Internațional de pe lângă Camera de Comerț și Industrie a României* (Interpretation and application of European Union Law by the Court of International Commercial Arbitration Attached to the Chamber of Commerce and Industry of Romania), Revista română de dreptul afacerilor, nr. 2/2017, p. 115-122 <http://www.mihaisandru.ro/?p=870>
- **Daniel-Mihail Șandru**, Reflecții privind soluționarea diferendelor în domeniul sănătății prin arbitraj. Experiențe românești, Curierul Judiciar, nr. 10/2016, p. 557-562, ISSN 1582-7526 <http://www.mihaisandru.ro/?p=935>
- **Daniel-Mihail Șandru, Nicolae Ploșteanu**, Executarea hotărârilor arbitrale pronunțate sub egida Centrului internațional pentru reglementarea diferendelor cu privire la investiții (ICSID/ CIRDI) împotriva României în contextul dreptului european [The execution of the awards rendered pursuant to International Centre for Settlement of Investment Disputes Convention (ICSID) against Romania in the framework of European law], Conferința internațională „Procesul civil și executarea silită. Teorie și practică”, 25-27 august 2016, Tîrgu Mureș, România, / International Conference „Civil Lawsuit and Legal Enforcement. Theory and Practice”, 25th-27th August 2016, Tîrgu Mureș, România, coord. Eugen Hurubă, 978-606-673-909-9, Editura Universul Juridic, 2016, ISBN p. 63-80. <http://www.mihaisandru.ro/?p=733>
- **Daniel-Mihail Șandru**, Interpretarea Convenției de la Viena asupra contractelor de vânzare internațională de mărfuri de către Curtea de Arbitraj Comercial Internațional de pe lângă Camera de Comerț și Industrie a României (The interpretation of the Vienna Convention on Contracts for the International Sale of Goods by the Court of International Commercial Arbitration attached to the Chamber of Commerce and Industry of Romania), Revista română de dreptul afacerilor, nr. 1/2016, ISSN 1583-493x, p. 97-105 și Revista română de arbitraj, nr. 4/2017, p. 54-69.
- **Daniel-Mihail Șandru**, *Avantaje și dezavantaje ale arbitrajului comercial internațional. Experiențe din România*, Curierul Judiciar, nr. 2/2014, p. 114-119, ISSN 1582-7526.
- **Mihai Șandru, Evelina Oprina**, *Discuții privind posibilitatea anulării hotărârii arbitrale de către instanța de executare* [Debates upon the possibility of cancelling the arbitration award by the court of enforcement], Dreptul, nr. 2/2012, p. 148-167, ISSN 1018-0435. http://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2046103
- **Daniel-Mihail Șandru**, *Avantajele arbitrajului: autonomia de voință de părților*, Revista de Note și Studii Juridice, 14 decembrie 2009, <http://www.juridice.ro/93273/avantajele-arbitrajului-autonomia-de-vointa-a-partilor.html>
- **Daniel-Mihail Șandru**, *Soluții din practica arbitrală - Clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii (Asturcom, C-40/08)*, Tribuna Economică, nr. 47/2009
- **Daniel-Mihail Șandru**, *Soluționarea pe calea arbitrajului a litigiilor între asociații societăților comerciale*, Analele Universității Creștine „Dimitrie Cantemir”. Seria Drept, 2008 [a apărut în 2009], Ed. ProUniversitaria.
- **Daniel-Mihail Șandru**, *Acțiunile introduse în fața instanțelor comunitare în baza unei convenții de arbitraj* [Proceedings brought before Community Courts under an arbitration agreement], Revista română de arbitraj [The Romanian Arbitration Journal], nr. 4/2007, p. 53-58.
- **Daniel-Mihail Șandru**, *Legitimarea vocației statului și a autorităților publice de a încheia o convenție arbitrală* [The legitimacy of State and public authorities' capacity to conclude an arbitration agreement], Revista Română de Arbitraj, nr. 1/2007, p. 31-40
- **Daniel-Mihail Șandru**, *Aplicarea regulii penalul ține în loc civilul în arbitrajul comercial internațional*, Dreptul Privat al Afacerilor, nr. 5/2003, p. 47-54.

Mulțumesc!

Prof. univ. dr. Daniel-Mihail Șandru

... este profesor universitar la Universitatea din București, Universitatea Petru Maior din Târgu-Mureș și Universitatea Creștină Dimitrie Cantemir. A fondat și coordonează Centrul de Studii de Drept European al Institutului de Cercetări Juridice „Acad. Andrei Rădulescu” al Academiei Române. Judecător ad hoc la Curtea Europeană a Drepturilor Omului și arbitru la Curtea de Arbitraj Comercial Internațional de pe lângă Camera de Comerț și Industrie a României. Președinte al Societății de Științe Juridice și al Asociației Române de Drept și Afaceri Europene. Redactor șef al Revistei române de drept european (Wolters Kluwer).

Poate fi contactat la adresa mihai.sandru@csde.ro

Pagina web: www.mihaisandru.ro